

Motion till riksdagen 2005/06:U321

av **Hillevi Larsson och Luciano Astudillo (s)**

Konflikten mellan Israel och Palestina

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om konflikten mellan Israel och Palestina.

Motivering

Det finns många svåra konflikter i världen men få som pågått så länge som den mellan Israel och Palestina. Sedan 1967 är Västbanken och Gazaremsan ockuperade av Israel. Golanhöjderna och östra Jerusalem är annekterade. Även om Gazaremsan nu utrymts återstår huvuddelen av de ockuperade områdena under israelisk överhöghet.

Detta bryter mot internationell rätt. Flera resolutioner, antagna av FN:s säkerhetsråd, har beordrat Israel att dra sig tillbaka till de gränser som gällde före 1967 års krig. Det senaste är Haagdomstolens beslut om att den mur som till stora delar har byggts på palestinskt område skall rivas. Muren, över 70 svenska mil lång, går i stor utsträckning in på palestinskt område. Som en följd av murbygget håller de 55 procent av Palestina som i FN:s delningsplan 1947 tilldelades judarna nu på att utökas till omkring 90 procent. Från tiden före 1967 finns också flera resolutioner, som Israel vägrar att följa. Bl.a. en om flyktingarnas rätt att återvända eller få ekonomisk kompensation för förlorad egendom. Genèvekonventionen från 1949 om ockuperade områden följs inte heller.

Fördelningen av vattentillgångarna i området är djupt orättvisa. Israelerna förbrukar minst 5 gånger mer färskvatten per capita än palestinierna, trots att de flesta vattenkällorna finns på palestinskt område. Grundvattennivån på Gazaremsan sjunker med 10–20 cm/år och salt medelhavsvatten har trängt 1,5 km in under land, vilket hotar att förstöra grundvattnet. Detta hotar inte minst barnens hälsa och gör dessutom grundvattnet otjänligt för odling. En rättvis fördelning av vattentillgångarna måste eftersträvas.

Fel! Okänt namn på

Under åren har åtskilliga fredsförslag lagts fram utan resultat. Den senaste av stor betydelse är den s.k. fredskartan undertecknad av FN, EU, Ryssland och USA med stöd av arabstaterna och PLO, men med åtskilliga reservationer från Israels sida, vilka allvarligt försvårar en uppgörelse. Regeringen bör verka för att frågan ånyo tas upp i FN:s generalförsamling.

Sedan den andra intifadan utbröt år 2000, har över 3 000 palestinier och c:a 1 000 israeler dödat. Många tusen har skadats och ofta blivit svårt lemlästade, de flesta av dem på den palestinska sidan. Orsaken är att de är mindre skyddade. Hus har demolerats och tiotusentals familjer blivit hemlösa bara i Gazaområdet. Därtill kommer utomrättsliga avrättningar av palestinier. Avspärningar hindrar många palestinier att röra sig från och till arbete, skola och sjukhus. Självordsbombningar, som måste fördömas, utförda av palestinier, dödar civila israeler och skapar en atmosfär av rädsla och osäkerhet. Våldet härskar, vilket försvårar möjligheterna att lösa den komplicerade konflikten.

Det är hög tid att handla. Den senaste tidens politiska utveckling i området kan tolkas som att manöverutrymmet för en fredsöverenskommelse har ökat.

Första villkoret för en hållbar fred är att ockupationen upphör. Ett stillståndsavtal måste undertecknas samtidigt som en internationell fredsstyrka ges tillträde till området och en kärnvapenfri zon i området upprättas. Muren, som byggts på palestinskt område, måste rivas. De internationella samfunden bör gå in med massivt stöd, bl.a. för att lösa flyktingproblemet.

Allmänna val bör genomföras i det område som enligt tidigare beslut definierats som palestinskt. Resultatet av dessa val skall respekteras av de direkt inblandade parterna, samt av världssamfundet, i den utsträckning de inte är i konflikt med internationell rätt och tidigare i FN beslutade resolutioner. Efter demokratiskt genomförda allmänna val, kan två likvärdiga parter utarbeta en lösning baserad på tidigare på rättslig grund fattade beslut.

En efterlevnad av folkrätten och internationell rätt är grunden för ett internationellt rättssamhälle. Sverige måste kraftfullt verka för att även Israel efterföljer denna rätt, och för att effektiva, internationellt rättsligt formulerade och rättsligt bindande sanktionsmöjligheter skapas gentemot stater som bryter internationell rätt.

Det frihandelsavtal som finns mellan EU och staten Israel är en annan viktig fråga. Avtalet, som utvärderas och förnyas var sjätte månad, ger Israel frihandel inom EU. Till avtalsvillkoren hör att mänskliga rättigheter och demokratiska principer skall respekteras. Ockupationen av palestinskt territorium kan betecknas som ett avtalsbrott precis som det faktum att Israel inkluderar varor från bosättningarna i de ockuperade områdena bland sina exportprodukter till EU. Vi bör på denna punkt se till att EU för en aktiv dialog med Israel i syfte att bryta dödläget i frågan.

Det måste till slut understrykas att en lösning av konflikten inte bara berör palestinernas framtid utan också är en lösning för Israels vidkommande. Båda folken måste få leva i fred sida vid sida med erkända och säkra gränser där ett ekonomiskt, socialt och kulturellt samarbete ges möjlighet att utvecklas.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 4 oktober 2005

Hillevi Larsson (s)

Luciano Astudillo (s)